

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-й год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
Для Галичини 72 кор.
Для України 36 руб.
Для п. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para o
rainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras

Дрібні оголошення
в д. стиха. Більше
всіх оголошення п. а.
гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми Українці до своєю
в нас є єнда Козаків!

Не розлучать нас ні море,
ні межі чужих країв. Гімн ам. Укр.

Польський голос в справі Східної Галичини.

Відомий політичний діяч з поміж Поляків Східної Галичини, довголітний посол міста Львова і провідник польської радикальної партії Е. Т. Брайттер, видав і розіслав на днях до своїх земляків відозву, яку як історичний документ друкуємо в цілості:

ДО ЗЕМЛЯКІВ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ!

Полоса краю від Сяну по Збруч, це країна, на яку падали найважчі удари варварської війни. У світі багато говориться про Англію Францію, — але про Східну Галичину глуха тишина. Тишина та має свою ціль, а джерело її в мерзкій політиці, якої завданням: звернути думку й сумління Європи на всі сторони світа, тільки не на ту нещасну полосу краю. Краще, коли Європа, коли нинішній псевдоцивілізований світ забуде про цей кусник землі й полишить його на ласку того що підлизується нинішнім володарям світа й який вмовив в свою шовінізмом запоморочену голову й ненаситну душу, що ця земля мусить до нього належати.

А на цім шматку землі переходить населення від ряду літ, справжнє пекло. Ні, неправда, не від ряду літ, а від цілих віків! Та лишім на разі минувшину, а говорім тільки про нинішню хвилю. Все, що підходить під поняття „пекло“, те все відбивається на цьому нещасному населенню. Душна, давляча, просто убійча атмосфера, непевність

бодай короткий час перебував в цім пеклі, міг стратити всю віру в будучину й сказавши собі „тут немає більше надії“, — забрати свої нужденні торби й піти на поневірку в широкий світ. І дійсно тисячі вибрали цю дорогу або думають на неї вступити, — бо справді, мандрівникам смачніший шматок хліба ніж розпучливе, в голоді, повільне безнадійне животіння в цьому моральному багні!

Так, безнадійна і розпучлива мусіла бути будучність нинішнього покоління і будучність цілих слідуєчих поколінь. Бо хто знає минувшину цього кусника землі й дивиться незазраченими очима в будучину, цей добре знає, що як що цей край окупований хвилево Поляками з дозволом держав антанті (буцім зі страху перед „большевицьким острахом“), мав-би лишитися при Польщі, тоді мусять повторитися нещасні історичні події минулих віків. Бо цей край, то сфера тертя між Росією і Польщею цілком така сама, яку творить Литва й Біла Русь.

Кожний Поляк, який не вчився історії свого народу з підручників, спрепарованих з ціллю закриття правди, цей мусів перейти до переконання, що нещастям і прокломом, які тяжать на цій минувшині Польщі, причиною її трагічних переходів й долі, було це хоробливе засліпнеле стремління до експансії на Схід за кожную ціну, хочби навіть за ціну власного існування й державного життя! Цю експанзивну ведено під різноманітними покришками, а все під кли

(цікава легенда, яка доказує вище-рблення могутности Польщі), побіч Волька, що свої посягання на Схід заплатив бурею в своїй державі втратив корону, побіч Казимира Великого, Ягайлонів і пізніших шляхотських „польських королів“ йшли на Схід походи, йшли боротьби то з козаччиною то з Москвою, аж до останньої хвилини існування польської державної независимости, — бої, які ніколи не дозволили Польщі сконсолідуватися і зорганізувати в сильний державний організм. І що осягнуто цею проклятою шовіністичною забаганкою? Чи зумілося бодай настроїти прихильно до себе населення загарбаних насильством земель? Чи зроблено дещо для піднесення культури й добробуту цих „поборених“ народів? Ідіть на Литву, ідіть на Білу Русь, ідіть на Україну — а почувте, переконаєтеся, що імя Польщі, на жаль, згадує Литвин, і Білорусин і Українець і Жид зі страхом і проклоном! Ось результат цього несення римської культури, культури Заходу на Схід!

А чи Польща хоча пролила тільки крови своїх дітей, добула й чи може колинебудь добути до цих земель права, санкціоновані етикою, культурою й сумлінням? Коли хто робить на другім насильство, розбій або морд і займе йому хату, чи набуває вже через те усвячене право до посідання цієї хати? Чи колинебудь можуть оправдувати літа або й цілі віки якийнебудь розбій і санкціонувати право до посідання загороди знасилуваного

час. хочби по 150 літах і відізналося сумління людства, подерто договори як паперову шмату, подоптано її, й Польща — воскресла! Думка чесного й совісного Поляка може бути одна одинока: Осудження всякого насильства, кожного розбою, кожного морду й грабунку!!!

Історія розказує нам про трагічні переходи цього шматка землі, що лежить між Сяном і Збручем. Від досвітку середовічних віків по нинішній день йде кривава боротьба яка нищить цей край і його населення. І не підлягає найменшому сумніву, що колиб нинішній стан посідання мав бути усанкціонований володарями антанті, — то боротьба й воєнна хуртовина, одна після другої перетягатимуть через цей нещасний край і нищитимуть населення до останка!

Східна Галичина, чи в руках цих інших, буде все терором, визиску для хвилевого її посідача на взір камерунських кольоній. Чейже найкращим на це доказом є теперішня хвиля в якій буквально нічого не робиться для відбудови цього нещасного краю а навпаки, визискується його й висисається з нього ще останні живучі, соки які в нього лишилися. Цілу Східну Галичину уважається за пашалик, а дорогий нашому серцю Львів зіпхнено до ряду підупавшого містечка Куликова чи Пацикова!

Ми бажаємо вкінці спокою для цього мученого населення, бажаємо для нього добробуту й можливої суми щастя!

І тому в тверезих умах, Поляків

ли Європа, коли нинішній псевдодивілізований світ забуде про цей кусник землі й полишить його на ласку того що підлизується нинішнім володарям світа й який вмовив в свою шовінізмом запоморочену голову й ненаситну душу, що ця земля мусить до нього належати.

А на цім шматку землі переходить населення від ряду літ, справжнє пекло. Ні, неправда, не від ряду літ, а від цілих віків! Та лишім на разі минувшину, а говорім тільки про нинішню хвилю. Все, що підходить під поняття „пекло“, те все відбивається на цьому нещасному населенню. Душна, давляча, просто убійча атмосфера, непевність завтрашнього дня, недостаток, доріжня, голод, найбільше крайна нужда, знущання, брутальна самоволю солдатська, перекупство державних функціонарів, харабництво загальна деморалізація, реквізиція останнього шматка хліба, інтернування або в'язнення по тюрмах найбільше невинних людей, епідемічні хвороби, словом: сльози розпука й руїна! І не дивниця, що хто

повторитися нещасні історичні події минулих віків. Бо цей край, то сфера тертя між Росією і Польщею цілком така сама, яку творить Литва й Біла Русь.

Кожний Поляк, який не вчився історії свого народу з підручників, спрепарованих з ціллю закриття правди, цей мусів перейти до переконання, що нещастям і проклятом, які тяжать на цій минувшині Польщі, причиною її трагічних переходів й долі, було це хоробливе засліпнеле стремління до експансії на Схід за кожную ціну, хочби навіть за ціну власного існування й державного життя! Цю експанзивну ведено під ріжноманітними покришками, а все під кличами, які чудово звучать, як п. пр. під кличем: несення римської культури на Схід, або: під кличем християнського обов'язку скроплювання поганських лобів свяченою водою, або: одягнувшись в геройську драперію, відіграно ролю заборолу християнства й спасителя Європи.

Викрут ішов за викрутом і викрутом поганяв! Від Хороброго, який „вищербив“ меч на брамах Київ

і Білорусин і Українець і Жид зі страхом і проклоном! Ось результати цього несення римської культури, культури Заходу на Схід!

А чи Польща хоча пролила тільки крови своїх дітей, добула й чи може колинебудь добути до цих земель права, санкціоновані етикою, культурою й сумлінням? Коли хто робить на другім насильство, розбій або морд і займе йому хату, чи набуває вже через те усвячене право до посідання цієї хати? Чи колинебудь можуть оправдувати літа або й цілі віки якийнебудь розбій і санкціонувати право до посідання загороди знасилуваного сусіда? Чи хотяйби й пролита кров десятків тисячів для сповнення розбою, може одержати санкцію перед лицем Справедливості? На ці питання хай дасть відповідь власна історія, історія Польщі! Колись і нас знасилувано, розбито, й розбій й морд, який над нами посьвнено, хотіли хвилеві володарі світа усанкціонувати договорами розбору Польщі. І чи вдалося це? Надійшов

інших, буде все терором визиску для хвилевого її посідача на взір камерунських кольоній. Чейже найкращим на це доказом є теперішня хвиля в якій буквально нічого не робиться для відбудови цього нещасного краю а навпаки, визискується його й висисається з нього ще останні живучі, соки які в нього лишилися. Цілу Східну Галичину уважається за пашалик, а дорогий нашому серцю Львів зіпхнено до ряду підупавшого містечка Куликова чи Пацикова!

Ми бажаємо вкінці спокою для цього мученого населення, бажаємо для нього добробуту й можливої суми щастя!

І тому, в тверезих умах, Поляків і Українців, які дивляться в далечинь будуччини зродилася ідея, яка хоче раз на все положити край отсимвіковим воєнним заверюхам, цему варварському нищенню людського майна й життя.

А цєю ідеєю єсть:

Невтралізування Східної Галичини,

утворення з неї самостійного державного організму під протекто-

В. Злотопопець.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Дальше).

Навчений досвідом постановив наш козак розділити свій день і кожної години виконувати означену роботу і так розсклав собі час: рано-вранці, як лише світало, вставав, біг до моря й купався. Холодні як лід хвилі відсвіжували й він бігцем вертав до дому. Потім убірався й вилазив по драбині на скелю, що вносилася над подвірям. Під його ногами шумів праліс: далеко-далеко синіло море. І день-у-день зривалася в серці козака туга за світом, що десть там мусів бути за обрієм, і з уст йому линула горяча молитва до Бога за тих, що там зіставив: за старого батька й неньку і за нещасну, поневолену Україну.

Потім вертав він до печері й доїв лями, яких освоїв уже чималу черідку. Частину молока випивав на сніданок а частину заховував у льоху. Господарство забірало Миколі чималу годину часу. Потім ішов він на бережину по устриці на обід, а звідсіля — в ліс до дерева.

Приблизно в десятій годині спека

ставала нестерпучою й працювати було неможливо; тому йшов ізнову купатися. Холод хвилі і лагідний вітрець, що нісся знад моря, відсвіжували нашого працівника, вертаючи йому бадьорість та жвавість.

Так за годину вертав він ізнову до печері, вдруге доїв лями, робив сир із кислого молока й брався за обід. Молоко з сиром, кілька устриць та пів кокосового горіха, цілком вистарчали йому, щоб наїстися.

Підчас обіду навчав наш острів'янин свою папугу говорити кілька слів. По обіді трохи одпочивав, а як спека менчала, йшов ізнову в ліс довати човна: на те присвячував що дня дві години. Потім біг ізнову до моря; купався вдруге, вищукував устриці й вертав до дому, щоб тут поратися в городі. Садив біля огорожі пшінку й картоплю, сподіваючись що все таки колись роздобути вогню, а тоді не треба буде бігати й розшукувати їх у лісі. Заводив собі й садок: понасажував молоді парости кокосової пальми та інших овочевих дерев, поливав молоді щепи, насажував живціліт навкруги свого сада й города. Іноді обрубав гілки з дерев перед печерою й так їх стигав, щоб вони зрослися по якомусь часі й утворили велику альтанку.

А що малим іще хлопчиною Микола помагав не раз дядькові ходити коло

овочевих дерев і вивчився таки де-чого, тепер стало це в великій пригоді. І радів страшенно, як ізгадав, що за рік вкруг печері матиме власну городину й садовину. Білі квіти, мов метелики, обсядуть на провесні молоде листя, пташки зів'ють собі серед гілля кубельця й тьохкатимуть од ранку до пізньої ночі. І здаватись йому буде, що він на своїй любій Україні, у вишневому садку. І радів цим Микола, як мала дитина.

А як сонце вже спускалось до вечірнього упруга, брав наш козак лука й, хоч на Січі ще встрілював в леті птицю, виправлявся трохи: може коли доведеться кого почастувати стрілою. Увечері вертав він знову до печері, доїв лями, вечеряв і лягав спати. А блідолиций місяченько й зорі заколисували козака до спокійного сну.

Жахливе відкриття.

Отак проводив Микола день-у-день і не стямившись навіть, як минуло цілісіньких три роки. І хоч увесь цей час безупинно працював над човном, удалось йому видобати стовбура ледві на половину. Але хоч й знав, що скорше не доведеться скінчити човна, як може за других три роки, проте не кидав початого діла і ззазв'язям, як у перші дні, безупинно довбав та й довбав.

Одного дня, коли Микола відпочивав

опівдня й роздумував над своїм життям, спало йому на думку, що хоч живе він на острові три роки, проте не забірався в глибину своєї землі. Тільки недалекі околиці віддалені на дві-три години ходу від печері, були завжди цілями його дотеперішніх мандрівок. І тому Микола вирішив черейти цілий острів із одного кінця до другого й ще на передодні виготувати все необхідне до мандрівки. Другого дня вранці, навантаживши ляму на кілька день, узяв наш козак свою зброю й рушив у дорогу.

Спочатку не стрінув він у дорозі нічого цікавого: дерева, корчі, сгрімкі скелі та бистра річка — це все, що довелось йому бачити. Так пройшов Микола може з дві козацькі милі. І тепер тільки на власні очі побачив, що оселився у найбільш неурожайній частині острова. Велике багатство незнаних овочевих дерев іще більш його запевнили в цьому. Втомлений цілоденною мандрівкою йшов він берегом якоїсь річки. Сонце вже давно зайшло й треба було думати про ночівля. А що з огляду на хижаків почувати в гущавній було небезпечно, Микола не довго думаючи виліз на розлого дерево, прив'язав себе до гіляки мотузком як у перші дні, та й заснув твердим сном.

Удосвіта збудили козака пташині спів, що вищали просто над головою. Умив-

ратом Союзу Народів. Знеутрализування Східної Галичини, як рівнож в дальшій розвитку подій Білої Руси і Польщі, розділить на все Польщу від Росії, цих двох смертельних ворогів, покладе край віковому кривавому тертю, увільнить населення цих земель від наїздів і воєнних заверюх, дозволить йому віддатись успішній господарській праці, а грядучим поколінням забезпечить щасливу будуччину.

Кожний тверезо думаючий Поляк зрозуміє й зрозуміти мусить, що Польща на цьому в дійсності нічого не втратить. Навпаки, її користь десятикратно перевищить ці втрати в областях які замешкують народи, що ненавидять Польщу. Польща, обмежена на свої етнографічні кордони, скристалізується внутрішньо і скріпиться політично й морально, а прихильними і приятними відносинами дипломатичними й господарськими відносинами зі своїми сусідами одержить з певністю серед них, замість смертельних ворогів — невільників, які ненавидять її з цілого серця, — прихильних приятелів. А крім цього примушена до покинення своїх шовіністичних аспірацій, які гонять її на Схід буде Польща приневолена тити час на будівництво сильного державного організму і щиро зайнятися адміністраційними й економічними відносинами держави. В неї не буде міг існувати тоді нелад, який існував у неї через цілі віки. А це все чейже стократно більше цінне й позиточне, всякі „геройські ескапади на Схід“, які заколочують спокій половини Європи і нищать цілі краї, людське майно й тисячі людських істнувань.

В Східній Галичині, організованій в Галицьку Республіку, яка оставала під протекторатом і опікою Союзу Народів, в цій Республіці, в якій усі національності мали б безоглядно рівні права політичні, культурні й релігійні, — мігби повстати державний організм з дійсно ідеальними відносинами.

Бо ця полоса землі, яка своїм обсягом є більша від Швейцарії, має в собі всі умовини до самостійного

ну серед інших державних організмів.

Ми, Поляки Східної Галичини, не маємо чого боятися будуччини. Навпаки, повнота прав політичних, культурних і релігійних, яку загарантувавби нам Союз Народів, запевнилаби нам всі умовини удержання й розвитку польськості й відповідного впливу на долю цієї землі. Ба, що більше моглаби й мусілаби конституція неутраляної Сх. Галичини забезпечити кожній поодинокій одиниці право до свободи ділання, забезпечити становище, яке вона займає. Дійсним благословенством булоб зреалізування цієї ідеї знеутрализування Східної Галичини, бо воно забезпечилоби цьому нещасному населенню, мученому від тільки літ воєнною хуртовиною, супокій і можливість відбудування знищеного краю, увільнилоб будучі покоління від цієї страшної змори воєнних варварств, наїздів, хаосів, нищення людськопо добутку й людського життя й забезпечувалоб усім нам і нашим наслідникам можливу до осягнення суму щастя!

Тому кожний чесний Поляк, який не є заражений скаженим шовінізмом, перейметься киненою ідеєю, стане під її прапором і буде боротися за

самостійну вільну і свободну
без невільника й пана
Галицьку Республіку!

Що ця ідея не є утопією, доказує факт, що так серед Литовців, як і Білорусинів найшла вона голосний і щирий відгомін. В тім дусі ведеться там пропаганда, йде широка агітаційна праця. Але не тільки серед них. Ідея сотворення ланцюха незалежних держав від Балтійського по Чорне море, держав які розгороджують Польщу від Росії, найшла приятелів і представників як в Парижі так і в Лондоні, серед мужів, що рішають про наміри й кроки Антанти.

Найшла вона також признання серед найчільніших членів Союзу Народів, а репрезентанти Східної Росії й України підчас мирових переговорів в Ризі прихилилися горячо до зреалізування цієї ідеї.

При добрій волі і праці при вмілій і щирій агітації з нашого боку маючи до допомоги

Повстанчий рух в Росії та на Україні.

Що між повстанцями в Росії та на Україні і совітськими військами ведеться завзята боротьба, видно з слідуочної большевицької радіотелеграми:

Північний сектор: Наші війська відійшли на ст. Бологоє і заняли позиції над рікою Чорек. Вчасним ранком прийшло до завзятої битви з противником, котрий підтримував свої атаки броневиками. Наші війська були приневолені в наслідок понесених втрат і чисельної переваги противника відійти. Евакуація Тверу відбулася пляново і в повнім порядку. Західний сектор: В околиці Смоленська і Брянська — положення без зміни. Наші війська після завзятої боротьби заняли знову місто Калугу. Боротьба за Одесу триває далі. Банди Махна намагаються зайняти Павлоград. Східний сектор: Наша офензива в напрямку на Казань припинена в околиці Мурому. Симбірськ дістався в руки постанців. В колиці Скворцова тривають бої з гарнізоном Ярославля. В Вологді панує спокій.

Польські кольтоністи розпираються.

З Перемищини передають: Олекса Засадний зі Сільця зголосився дня 25. марта у референта рільничих справ в Перемишлі з просьбою о приділення для громади збіжа. Просьбу мою мотивував тим, що по причині цілковитого знищення градом тамтогорічного збіжа селяне згаданої громади цілком не мають збіжа на яринні засіви. Відповідь дотичного референта була: „Так добже єст, але на подставе ухвали Комітету роздає се тільки кольтоністом з Західней Галиції“.

„Бунт“ в Жовківщині.

„Український Вістник“ ч. 64 з 14. квітня ц. р. доносить: У второк 5. квітня зайшло кількох польських уланів до заможнійшого господаря Рудника на Винниках та домагалися сіма

магістратських арештів. Тут побої не скінчилися. Польська преса вдарила на тривогу. Всі говорять про новий „бунт“ в Жовківщині.

Найвища Рада займеться справою Сх. Галичини.

Парижський кореспондент „Газети Варшавської“ доносить, що Найвища Рада на найближчій засіданню займеться справою Східної Галичини на основі внесків референта Humans'a. Дотичні документи заосмотрені додатковою нотою генерального секретаря Союзу Народів, в якій він повідомляє, що пересилає 29 документів, котрі протестують проти теперішньої системи в Східній Галичині, як також ноту польського делегата Аскеназого з 7 прилогами, котрі збивають зажалення Українців. Львівський адвокат Др. Гайнріх Левенгерц іменованій саме начальником щойно утвореного реферату для Сх. Галичини при польським міністерстві внутрішніх справ з титулом віцеміністра. Левенгерц, що політично належить до соціалдемократії(!) вже вступив в урядування. Він був свого часу членом польської делегації зі Сх. Галичини, яку висилано в Париж в справі Сх. Галичини.

Криваві бої повстанчі в Чернігівській губернії.

Згідно звідомленням московського „Радіовестника“ бої між повстанцями і червоними військами в чернігівській губернії тривають. Повстанцям удалося здобути місто Остер. Занявши місто повстанці розброїли мійський гарнізон і побивали всіх комісарів та совітських урядовців. Мимо виступу большевицької кавалерії повстанці получилися з відділами отамана Струка які оперують на захід від Києва.

Виселення української інтелігенції.

Віденське Українське Пресове Бюро доносить зі Львова:

Масове виселення української інтелігенції триває далі. В Харков утворено концентраційний табор, де помішують учителів, священників і селян які є зв'язні з своєю політи-

кі ескапади на Схід, які загрожу-
ють спокій половини Європи і ни-
щать цілі краї, людське майно й
тисячі людських істнувань.

В Східній Галичині, зорганізова-
ній в Галицьку Републику, яка ос-
тавала під протекторатом і опікою
Союзу Народів, в цій Републиці,
в якій усі національності мали б
безоглядно рівні права політичні,
культурні й релігійні, — мігби пов-
стати державний організм з дійсно
ідеальними відносинами.

Бо ця полоса землі, яка своїм
обемом є більша від Швейцарії,
має в собі всі умовини до самостій-
ного державного життя й до за-
безпечення населенню можливої су-
ми добробуту. Природа вивинувала
нас по королівськи! Нафта, сіль,
калі, вугілля, дерево й земля, оця
мати-земля, яку колись перед віка-
ми називано землею „пливучою
молоком і медом“, земля, що ма-
теринською рукою дає хліб. Ці
скарби при легкому піднесенню
промислу в краю, могли б сотвори-
ти з цієї республіки дійсну перли-

пницю із річки, Микола поснідав та й
пустився в дальшу дорогу. Йшов так мо-
же з кількох годин і нарешті побачив,
що суходіл кінчається: це був південний
беріг острова.

І вже спустився Микола до самої бе-
режини, коли спинився зненацька мов
урісши в землю. Чув, наче не стало йо-
му віддиху: з піску виглядало кілька
людських черепів. Широко розплющив
він очі й дивився на ці страшні черепи
з вищереженими зубами, ребра й кости ніг
та рук.

І якое моторошно стало Миколі. В
уяві почав пробігати різні картини: то
здавалось йому, що колись викинули
хвилі розбиток корабля з людьми й во-
ни тут із голоду загинули, то мимохіть
ізагадував оповідання Джамса Бровна про
самотні, таємні острови в океані, де
закинуті після розбиття корабля море-
плавці гинули від незаних нікому при-
чин. Повів навколо очима й насторожу-
вав уха, як тільки шелестіло де біля
нього. Бо хоч не боязкий він був, і не
раз зазірав в очі смерті, проте якийсь
незрозумілий, непереможний жах брав
його перед цими кістяками. Постояв по-
довго, оглянув один череп, другий та й
третій, а потім хутчіш подався геть.

Проїшов гонів з двоє й од несподі-
вано аж рота роззявив: за невеличким
горбоком побачив у землі круг: це був

широка агітація серед них. Ідея створення
ланцюха незалежних держав від
Балтійського по Чорне море, дер-
жав які розгороджують Польщу
від Росії, найшла приятелів і пред-
ставників як в Парижі так і в Льо-
ндоні, серед мужів, що рішають
про наміри й кроки Антанти.

Найшла вона також признання
серед найчільніших членів Союзу
Народів, а репрезентанти Совіть-
ської Росії й України підчас миро-
вих переговорів в Ризі прихилили-
ся горячо до зреалізування цієї ідеї.

При добрій волі і праці при вмі-
лій і щирій агітації з нашого боку
маючи до помочі приклонників се-
ред інших міродатних держав і
народів, з певністю дасться нам
зреалізувати таке важне для насе-
лення й для щастя мільонів людей
діло якого одним із найважливіших
огнів є: Унезалежнення Східної
Галичини або створення вільної
незалежної Галицької Республіки!

Хто вірить в щасливішу будучи-
ність хай стає до праці!

Відень в цвітні 1921.

Ернест Теодор Брайтер в. р.
Посол міста Львова.

слід погаслого вогнища: навкруги лежа-
ли черепи, біліли кости рук та ніг, на
яких іще видно було сліди зубів, що
гризли мясо.

— «Людоїди!» блискавкою мигнула
в Миколи думка. «Не страшно воно, ко-
ли смерть чига на тебе в завязаному бою,
не страшно, коли роздерти може твоя
звірюка, та коли подумаєш, що тебе жин-
цем шматуватимуть на печеню мов поро-
ся — таки чуєш, як щось бігає поза
шкурою», подумав він. «Та не з цих я,
що живцем віддаються в руки! — Не
лякався я ніколи бусурмена, Ляха й Мо-
сківина, так може і з тобою справляється
невідомий дикун!» розважав себе він,
козарюга. Але хоч намагався забути
про це, таки страх, як неприємно було!

Багато всяких невеселих гадок одібра-
ли в нього охоту маюдрувати далі й він
вирушив до дому. Однак і в дорозі
не міг позбутися думок про дикунів. У
задумі й не зглянувся, кудю йде, і аж
крикнув із лютости, коли після довгої
ходи знову побачив погасле вогнище й
черепи та кости.

«От проклята мара, ніяк не сходять
із очей!» подумав козак; придивився, а
це не друге вогнище, а те саме, яке
недавно лишив. «Отож блукати вже по-
чав — чи не водить часом якась нечи-
ста сила?» Сплюнув зі злости й пішов зно-
ву дорогою. Йде, йде, коли чує, а в

го збіжа селяне згаданої громади
цілком не мають збіжа на яринні
засіви. Відповідь дотичного рефе-
рента була: «Так добже ест, але
на подставе ухвали Комітету роз-
дає се тільки кольоністом з Захо-
дней Галиції».

„Бунт“ в Жовківщині.

„Український Вістник“ ч. 64 з
14. квітня ц. р. доносить: У второк
5. квітня зайшло кількох польських
уланів до заможнішого господаря
Рудника на Винниках та домага-
лися сіна — не маючи до сего ре-
квізиційної посвідки. Господар не
хотів дати. Прийшло до суперечки.
Жовнір ударив господаря. На по-
міч обидженому батькови прийшли
два сини та дочка. Почалася бійка.
Сини розоружили жовнірів. Счини-
вся крик на передмістю. Збіглися
люди — бо сейчас хтось і в цер-
ковці задзвонив на тривогу. Жов-
нірі, що прийшли на поміч „своїм“
— побили в немилосердний спосіб
господаря Рудника та його синів.
Побитих та поранених забрано до

розоруження. Комісарів та совітьських
бивали всіх комісарів та совітьських
урядовців. Мимо виступу больше-
вицької кавалерії повстанці полу-
чилися з відділами отамана Струка
які оперують на захід від Києва.

ВИСЕЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІН- ТЕЛІГЕНЦІЇ.

Віденське Українське Пресове
Бюро доносить зі Львова:

Масове виселення української ін-
телігенції треває далі. В Харков
утворено концентраційний табор,
де поміщують учителів, священиків
і селян які є звісні з своєї політи-
чної діяльності.

ЗАВОРУШЕННЯ В АРХАНГЕЛЬ- СЬКУ.

„Воля Росії“ подає, що в Арха-
нгельську вибухли нові повстання
направлені проти большевицького
уряду. Телеграфічне получена між
Архангельськом і Печенегою пере-
рвано.

ЛІКВІДАЦІЯ ПЕТЛЮРІВЩИНИ.

Під таким заголовком містить
„Новий Мир“ замітку, що петлю-

корчах щось шелестить і ступає слідом
за ним.

«Невже доведеться мені сьогодні змі-
рятися з дикуном?» думає наш козак,
прискорюючи ходу, щоб дістатися мерщій
за корчі, біля яких бовванів уламок ске-
лі. Захекавшись туди, притулився спи-
ною до скелі, вхопив у руки сокиру й
готовий до боротьби... аж зареготався,
коли побачив здалека, що то не дикун,
а його власна ляма.

«Ну й дурень із мене, їй Богу! забеш-
 собі голову дурницями про таємні остро-
ви та й біжиш, як оглашений! люту-
вав на себе Микола. «Тепер хай сам
людипер женеться за мною, то так упе-
ріщу сокирою, що аж іскри посипляться
йому з лоба. Як верну коли на Запо-
рожя, соромно буде розказати про це, як
замірявся я до бою стати з власною ля-
мою, а то підіймуть тебе на сміх брат-
чики й таке причеплять імення глумли-
ве, що хіба бери та й утікай із Січі.

Отак розмовляючи подумки й не стя-
мився Микола, що сонце давно вже зай-
шло й ніч темна почала обгортати пра-
ліс. До дому було ще далеко, тому ви-
рішив він переночувати в альтані, яку
збудував собі ще того літа й частенько
в ній ночував, коли пізно було вертати
до печері. З білою знайшов свій «хутір»,
я жартома прозивав наш острівянин око-
лицю коло альтани, страшенно втомле-

ний кинувся на землю й почав уже був
дрімати, коли чує над головою ніби
людський голос:

— «Миколо, Запорожець із славної
України!»

Микола зірвався притомом й увесь аж
потом облився. «Чи сплю я, чи мо-
же дух якого Запорожця кличе мене?
Насторожив ужа й перестав дихати. Слу-
хає, а тут тобі вдруге щось кричить:

— «Тут живе Микола, Запорожець із
славної України?»

Аж легше відітхнув бідолаха, устав
побачив над головою свого улюбленця-
птаха, якого научив тих слів, щоб хоті
деколи чути рідну мову. Втішена папуга
залопотіла крильми й сіла на плечі
Миколі, викрикуючи усеї час вивчені
слів...

Довго пролежав Микола тої ночі без-
сонно. Різні думки промайнули в його
голові. То митикував, як би кинути цей
таємний острів, де люди знаходять собі
смерть од незаних причин, то знову, як
не знищити все до цього часу збудова-
не, щоб дикун не зауважили коли буде
що крім них іще хтось живе на острові.
Серед отаких думок Микола й не снував
як заснув твердим сном.

(Кінець другої частини.)

рівське дипломатичне представництво у Варшаві ліквідується. У Варшаві залишиться тільки Український Комітет, який буде захищати інтереси української еміграції в Польщі. Маєш Петлюро союзника.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСОЛ ДО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як повідомляють польські газети, Уряд Польської Республіки має призначити др. Колянковського послом до Радянської України з місцем перебування в Харкові.

МАСОВА ВТЕЧА ІНТЕРНОВАНИХ З ТАБОРІВ.

Перебуваючі по різних концентраційних таборах Польщі інтерновані козаки армії У.Н. Р., завдяки тяжким умовам життя в таборах — суворому режимові, систематичній голодівці і цілковитій відсутності будь якої опіки з боку правлячих кол, почали масово втікати з таборів. Особа, яка прибула недавно з Ланцуту, оповідала, що ця втеча, яка через непогоду останніх днів, на деякий час була припинилася, з наступленням теплих днів знову набрала поважних розмірів. Число осіб, які щоденно зникають з табору в Ланцуті, 15—20 чоловік. По інших таборах спостерігається те саме явище.

Найновіші вісти.

В Італії мимо сего, що вибори скінчились, неспокій панує далі. В цілім майже краю починають анархисти панування маючи під рукою много оружя. Ряд пильно їх стеже та вишукує, однак чи знайде спромогу їх здусити — час покаже. Король італійський декретом наказав в краю продавати алкоголь. Промисл в Італії підупадає з кожною хвилиною з причини, що много фабрик замкнено.

Франція мала заявити, що вона завжди таки стоїть по стороні Польщі.

В Англії штрайки робітничі не втихають.

Америка прийняла запрошене антанти, та вишле свого преставника на нараду амбасадорів.

В Горішньому Шлеську шаліє борба. Польща мимо сего, що мусять Італії заплатити 7 мільонів лір

тий в Куритибі. Кошта будови обчислено на 100 контів, а будова почнесь в слідуючому місяці.

Астрономи повідають, що в сім році має з'явитись цікава комета.

Політики бразилійські працюють вже над кандидатурою будучого президента. Пишуть, що також має стати одним кандидатом Руї Барбоза, а одним віце-президентом Аффонсо Камарго, бувший президент Парани.

Дня 25. мая відбувся похорон бл. п. Павла Матвійчука. Покійний майже не хорував, але помер під операцією у Понта Гроссі. Бл. п. Павло належав до рідких молодців в Бразилії. Був довголітнім передплатником „Праці“, а ідучи до операції просив свого товариша, щоб коли з ним сталось щось не добре, то щоб сейчас відвезти його в Прудентопіль, аби тут спочати на віки між своїми та на українським кладвищи. Своєї мови, своєї народности кріпко всегда держався й тому милі спомини по собі оставив. Чужа земля, але між Українцями, най стане йому лекшою пера.

Під розвагу.

Часто чуєся поміж нами нарікання на нашу молодіж, взгядно на хлопців. Вони то ростуть як та билина в полі: нічого не вчаться, не знають ні старшого пошанувати, ні чести належної віддати — словом: ростуть, як ті бугри в лісі.

Таке то чується між старшими на наших хлопців. Гадаю, що хоч правди в тім щось троха є, то одначе з другої сторони єсть також багато напасти на нашу молодіж.

Зачинаю проте з «кінця». Маємо посуху. Вода по річках і паровах, а також по криницях висихає, трава від сніки зчорніла, порохів на дорозі, що й світа Божого від куриви не бачимо, а тут ось тобі яма на серед дорозі, а в ямі — болото от що доперна стягнулося. І тої ями нема кому зарівняти! А як там пропасть підчас дощів? А проти цієї ями мешкає господар. В нього син жвавий, хоч куди, а там бач і віз на обійстю, але ями цей хлопака не здогадався засипати. Він того не вмів зробити.

В иншій місці підчас дощів пробило

Щож треба робити, щоби запобігти на будуче такої культурної праці?

Тут годі нам по судах волочитись, але треба братись до иншого діла.

Сі звичаї тягнуться по всіх майже українських оселях в Парані. Се ще не всі, які тут наводжу; є ще много инших, рівнож гідних та неморальних звичаїв, які вже на добре вкорінилися між нашим молодим поколінням. Проте щоби наша молодіж росла иншим ростом, треба її приучувати до чого иншого.

Суть в нас на прим. товариства українські. Вписуються звичайно самі старші, а ну тягнім ми до наших товариств молодих хлопців. В товаристві вони привчаться, як любити свою вітчизну; навчаться наших народних пісень; в товаристві навчаться і старших шанувати. В товаристві нераз можна і забавитись тай і се старші покажуть молодим. Се обовязок кожного батька, кожного виділового.

Колиб то товариство лиш се зробило, щоби освідило молодіж, вже тоді б воно богато вчинило для свого народу.

Возьмім се під розвагу, та пильно працюймо в сім напрямі. Кождий виділ на засіданю повинен се взяти під розвагу передовсім. Звіти шлід до ред. «Праці».

світ.

Жертви

на укр. церков в Куритибі.

ПРУДЕНТОПОЛІС:

Н. Н. 100\$. Іван Проскурняк 50\$, Михайло Іванків 25\$, Теодор Малецький 15\$, Василь Снак 15\$, Яким Герує 20\$.

По 10\$ жертвували: Марія Курта, А. Любачевський, Гр. Дудич, Павло Корчак, Іван Наумець, Петро Комніцький, Н. Н., Микола Ковшак, Василь Михайлишин, П. Томків, Гр. Кирилів, Марко Вовк, Карпо Антонюк, Іван Владика, Анна Форкевич, Н. Н.

Гр. Ганин 7\$, круж. невіст з А. Горда 6\$, на весілію у П. Чайківського 8\$, невісти з Сетембра 7\$400. Онуфрій Лапчак 6\$, Гр. Каміньський 6\$, Василь Федусь 6\$.

По 5\$: Микола Гуртяк, Мик. Кінаш, Мих. Волинець, Петро Білик, П. Гладкий, Мих. Бутинець, Петро Мазурик, В. Прус, Луць Галапац, Ем. Музика, Олекса Горинь, Юрко Подолян, Кат. Бенковська, Марія Ціхоцька, Яцько Ковалів, Роман Любачевський, Ів Чорнопиский, Єв

Мене й де яких подруг зірвало з дерева і занесло до якоїсь хаги і там положило якраз перед дверима.

— Отут вже нам і смерть, сказала сусідка подруженька.

Отут мабуть ми й вік свій знікуємо, як ті бідні, що лягли на горах високих, — додала я.

Лежимо ми сумуємо. Рано вийшов чоловік з хати, взяв лопату і відкинув нас гень від хати. Сумно було та не довго. Вийшла жінка з горщиком і набрала повний снігу. Туди і мене зляпала. Ну думаю, щось инше буде. Внесла вона нас в хату і сунула в якусь діру. А там, лишенько, скрізь

Навколо горщика помуня палає та припікає нас. Ми враз розтаялись і в воду перетворилися.

Раптом одна скрикнула, банькою над водою напіклася і луснула.

— Що з тобою? — питаємо.

— Пече мене, застогнала вона.

Скоро й нас почало печи, та так, що не знали, куди й діватися. Радіб вискочити, так горщик накритий покришкою. Застогнали ми, засичали, заметушилися по горшкови, а воно ще гірш пече. Не змогли ми терпіти такої муки надавили з усієї сили на покришку, звалили її. Я була зверху і яко мога хутчій вискочила, а за мною мої подруженьки. Парою з димом у комин вискочили і полинули в повітре. Та не довго й там літали. Над вечір ми збилися знов хмару, тільки вже не дощеву, а в снігову. Холодно було в повітря та так, що ми зразу частинками й позмерзали до купи склалися в сніжинки. Ранком ми впали на землю. Я спала весь далеко коло лісу і пролежала там аж до весни.

Весною сонечко пригріло. Розтопило нас, Деякі просто в повітре полинули, а я з подружками в землю всмокталася. В землі ми довго в низ ішли. Усякі грунти переходили і нарешті дібралися до такого, що немогли вже просмоктатися. Зібралося нас тут багато; невеличким струмком по похелому ґрунті потекли під землю. По дорозі зустрічали багато своїх родичів, передивалися в великі підземні озера, з озер находили вихід і далі поспішали. Нарешті одного дня почули як пе-

многого оружя. Ряд пильно їх сте-
реже та вишукує, однак чи знай-
де спромогу їх здусити — час по-
каже. Король італійський декретом
заказав в краю продавати алько-
голь. Промисл в Італії підупадає
з кожною хвилиною з причини, що
много фабрик замкнено.

Франція мала заявити, що вона
всегда таки стоїть по стороні По-
льщі.

В Англії штрайки робітничі не
втихають.

Америка приняла запрошене ан-
танти, та вишле свого преставника
на нараду амбасадорів.

В Горішньому Шлеску шаліє
борба. Польща мимо сего, що му-
сить Італії заплатити 7 мільонів лір
за убитих Італійців, оружитья
дальше. Повідає, що має вона
60 тисяч війська. Чи що зробить,
то годі сказати. Если Польща ли-
ше своє військо має, то мож вже
заздалегідь сказати, що лучше по-
ступила б, коли б заключила мир
з Німцями. Если ж має чужинців,
то вона зуміє скористати з відваги
чужої, а сама буде кричати про
геройство своїх бандитів. Подібно,
як це сталось з обороною Варша-
ви в 1920 році. Варшаву від боль-
шевиків оборонили Українці, а
Польща з своїми різунами кри-
чала, що ось „валечне військо польське
охоронило Варшаву“.

Князь Сапега, міністер загранич-
них справ подався до димісії за
про се, що його ніхто не хоче слу-
хати.

В Польщі панує невдоволенне
на Льюїс Джорджа, що не хвалить
політики польської.

В Єгипті вибухла революція.

Як доносять старокраєві часопи-
си, Екск. Митрополит Андрій Шеп-
тицький перебувають тепер в Го-
ляндії. Зі Львова вже виїхали то-
вариші подорожі їх Екск., щоби
вкортці вибратись в дорогу до
Америци.

Ідучи в російську неволю іме-
нував Митрополит А. Шептицький
о. Осипа Боцяна єпископом луць-
ким. Тепер Св. Отець затвердив
це іменованне і о. Боцян прийме
єпископську столицю в Луцьку.

З Бразилії.

Філія „Червоного Хреста“ має
замір вибудувати шпиталь для ді-

ших хлопців. Гадаю, що хоч правди в
тім щось троха є, то одначе з другої
сторони єсть також багато напасти на на-
шу молодіж.

Зачинаю проте з «кінця». Маємо по-
суху. Вода по річках і паровах, а також
по криницях висихає, трава від снєки
зчорніла, порохів на дорозі, що й світа
Божого від куряви не бачимо, а тут ось
тобі яма на серед дороги, а в ямі —
болото от що доперна стягнулося. І тої
ямі нема кому зарівняти! А як там
пропасть підчас дощів? А проти цієї ями
мешкає господар. В нього син жвавий,
хоч куди, а там бач і віз на обійстю,
але ями цей хлопака не здогадаєся заси-
пати. Він того не вміє зробити.

В иншій місці, підчас дощів, пробило
жерельце собі доріжку-коритце. Ідуть
хлопці з фойсами або рискалями, див-
ляться на тую водичку, як вона бі-
жить самою серединою дороги і рие її
та псує. Лиш одну хвилину стати й
спростувати ту водичку кудись боком, що-
би не псувала дороги — та де? Вони й
того не вміють зробити.

Бувають бурі. Там впаде пінбор по-
серед дороги, там яка перова чи що, в
иншій місці тільки гілля насипле —
нехай кілька хоч хлопців переходить —
то вони тої деревини з дороги не спря-
чуть, бо вони і того не вміють.

Однак говорити що ці хлопці нічого
не вміють, се чиста напасть!

Наші хлопці багато-багато де-чого вмі-
ють! На примір: гуляти? ге! ану спро-
буйте! Еге! чи то іно то? А свистати,
співати, (часом гідких пісень аж занад-
то!) кричати, битися, стрілятися, фачка-
ми різатися, гі-гі! аж на тільки; а в кар-
ти грати й не кажім вже, бо про се вже
писалося.

А на сам Великдень як вам потраф-
лять зробити «шильварок» чи «пішірон»,
то ну! Назволикають вам тільки колоддя
на дорогу, що ані гадки переїхати! Ая.
Хочбисьте платили, то вам так не зроб-
лять!

І той гідкий звичай завалювати доро-
гу колоддем на Великдень так собі наші
хлопці злюбили, що приймили його за
святій обовязок. Практикують цю робо-
ту зличайно ночами, а того року мало
ім було ночі, то кінчили саме тоді, коли
правилося Служба Божа, а коли вертаю-
чі люди з церкви спрятали більше мен-
че з дороги наваліне дерево, наші герої
повтаряли свою працю вечером!

Сумно, коли згадаєся, що таке «куль-
турне» покоління достигає, а ще сумній-
ше, коли скажу, що не тільки це робо-
та молодих хлопців, але що старші му-
щини також це практикують.

По Гоф жертвували: Марія Гурка,
Любачевський, Гр. Дудич, Павло Корчак,
Іван Наумець, Петро Комніцький, Н. Н.,
Микола Ковпак, Василь Михайлишин, П.
Томків, Гр. Кирилів, Марко Вовк, Карпо
Антонюк, Іван Владика, Анна Форкевич,
Н. Н.

Гр. Ганяні 7\$, круж. невіст з А. Гор-
да 6\$, на весілля у П. Чайківського
8\$, невісти з Сетембра 7\$400. Онуфрій
Лапчак 6\$. Гр. Каміньський 6\$, Василь
Федусь 6\$.

По 5\$: Микола Гуртяк, Мик. Кінаш,
Мих. Волинець, Петро Білик, П. Глад-
кий, Мих. Бутинець, Петро Мазурик, В.
Прус, Луць Галапац, Ем. Музика, Олек-
са Горинь, Юрко Подолян, Кат. Бенков-
ска, Марія Ціхоцька, Яцько Ковалів, Ро-
ман Любачевський, Ів. Чернопиский, Єв.
Крук,

(Далі буде).

ДІТОЧИЙ СВІТ

Світова подорож.

(Дальше).

Що дня з благанням до сонця
я зверталася, щоб винесло мене
звідси.

І сонце змилювалось. Знову
полинула з подруженьками я в по-
вітрі і повеселася над землею. Тіль-
ки дивним нам здавалося що по-
вітре і над землею було холодне
і де-б ми не пролітали, всюди зем-
ля була вкрита білою пеленою. А
вітер несе нас та співає: зима,
зима. Холодно всюди було і зм-
но. На ніч ми осілися на голих
деревах в одному лісі краплинка-
ми. Прокинулися ранком і не піз-
нали свого пристановища. Дере-
ва всі вкрилися білими квітками
та листками. Здавався ліс якимсь
казковим, зачарованим. А тож
ми прикрасили його та уквітчали
бо осівшись тут краплинками, пе-
ретворилися від холоду в іней.
Днів зо два пишався він таким
убрагнем, та вилискувався проти
сонця. А потім, ох, аж страшно
згадати.

Дмухнув вітер, небо вкрилося
хмарами. Зашуміло, загуло. По-
сипалися сніжинки як рій бжіл з
неба. Засипало снігом, хуртовину
робив над землею.

ми впади на землю. Я спала весь
далеко коло лісу і пролежала там
аж до весни.

Весною сонечко пригріло. Роз-
топило нас, Деякі просто в пові-
тре полинули, а я з подружками
в землю вмокталася. В землі ми
довго в низ ішли. Усякі грунти
переходили і нарешті дібралися
до такого, що немогли вже про-
моктатися. Зібралося нас тут ба-
гато; невеличким струмком по
похелому ґрунті потекли під зем-
лею. По дорозі зустрічали багато
своїх родичів, переливалися в ве-
ликі підземні озера, з озер нахо-
дили вихід і далі поспішали. На-
решті одного дня почули як пе-
редні зашуміли і радісно за кри-
чали.

— Сестрички скорше сюди. Свѣ-
тло, свѣтло. Побігли ми, а на зу-
стріч нам так сяє день аж сліпить.
То була діра в горі і ми крізь неї
знову на Божий свѣт вирвалися,
з темного царства з під землі.
Потекли ми з гори бистрим стру-
мочком і попали знову в річку, а з
річки мене якийсь рибака витяг-
нув з рибою і викинув на беріг.
Сонечко підняло мене, знову дов-
го літала я в повітря, поки впа-
ла краплинкою дощевою на зем-
лю. Вмоктала мене земля. Досяг-
ла я до твердого ґрунту і по під
землю потекла з жерела в коло-
дязь. Звідси витягли мене відром.
Тиж набрав води з відра і полив
свої кохані квітоньки. Отак я опи-
ццалася на квітці.

А тепер, коханий мій прощай.
Знову кличе мене сонечко у по-
дорож, знову полину я по білому
свѣтові.

— І вона невидимою парою
знялася з моєї квітки.

Отаке то розказала мені крапли-
нка мила про свою мандрівку —
закінчив дідуся.

— І то все справді дідуся, так
було? запитав я.

— А так! кожда краплина ба-
гато подорожує і се легко помі-
тити кождому з вас.

Дощ вже перестав подати. Ві-
тер погнав хмари. Сонечко зася-
ло над ометою дощем природою.

Сади і трави убралися в доще-
ві перлини.

Ми вибігли знову гуляти і зда-
валося, що кожда краплина опо-
відала нам про свою мандрівку.
Ми знали, звідки вони до нас при-
линули.

Ю. Стрив.

CONSULTORIO CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araujo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta-Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги женщин і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

В. Кун і Син. Ipiranga — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці капляшкочих, куцую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira Paraná

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATH
CURITYVA r Barão do Rio Branco 19
с. р. 187.

Др. Мирослав Шеліговський

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
CURITYVA
Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні. Посторонних слабих приймає на ліченю і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крови в слабостях внутренних. Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям та мущинам, як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI
Prudentopolis — Paraná.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години пополудни в українським шпитали. (Безплатно для бідних).

BEVAM AS CERVEJAS da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

Atlantica

Luzitana

Ouritibana — Porter

ІЗКЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Аталятика, Лузітана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Вільд, Вода Столова, Женжі-бре; ГАЗОВІ: в Цитрині, Абакаші, Малин, Помаранч, Содова водг.

Пан ве Хлборсби! Куритиба

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО
В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципію Іраті

Проблаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, лавчушки до годинників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odrecky
Antonio Rebouças Paraná

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також ріжного рода матерії, від найкращих до найдорозших: касеміри, чисте вовняні пали, готові убраня, коши, полотна, хустки, стяжки, капелюхи соломяні пилки до шита, вишивана і ручних робіт, зимові шпалі, перфуми, перфумоване мило, скло, начиня кухонне, залізо, машини до шита, порох, шріт, фугети, славна паєта «фаворіта», шпурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

Кривава книга.

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Продовженне).

62. В СЕЛИСКАХ (прод. з 21 ч. «Праці»). Польські жовняри напали на двох українських старшин, Бія і Фільца, що спали в селянській хаті і хоч не мали при собі оружя та піддалися з проханням дарувати їм життя, польські жовняри застрілили їх «броннігами». Один із них Фільц, мав, як виказала секція 5 куль в спині. (Свідки Яр., Ф. В. в П.).

Арештовано дня 17. липня 1919 г. сподаря Івана Тимцана і польські жандарми так його катували на постерунку польської жандармерії, що він по двох днях помер в шпиталі в Перемішлі.

63. В СЛОВІДЦІ ЛІСНІЙ (повіт Коломня), вимордували польські жовняри з дивізії генерала Желіговського в червні 1919 около 28 українських і жидівських родин, а в рільничій школі вбили 4 учеників академиків, Розенберга, Бала, Пресера і Злочовера, що ствердила міжнародна комісія.

64. В СОКАЛІ застрілили польські війська, як лише увійшли до міста без доходжень 70-літнього Демчука, в його городі та крім його ще двох селян і організатора повіту Драгана. (Свідок І. І.)

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛ

Поручаємо наш ново-отворений склеп котрим мож набути всего — добре і та. Маємо всякі матерії, капелюхи, губри готові, пали парасолі, як також всякого рода заліззя.

Продаємо сіль, муку, каву в зерняте мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все так як у інших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і пр. продукта кольоніальні.

Пам'ятайте, що вже раз треба пошей великий клич: „СВІЙ ДО СВОГО!“

З глибоким поважанем
Семчишин — Опушкевич & Спілка

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня ва до палива, як і до залізниці і дормента. Платня: від метра дерева по 1\$500 на сци (у лісі); за дормента по 1\$600 там мо на місци. Знаряди робітничі привезі з собою. Зголошуватись до Петра Ноского. Nova Galicia — Estado S-ta Catarina.

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO, CAVALARI
Iraty — С. № 21 — Paraná

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшого сорти, без домішок — ароматичного запаху та і тано, як в жаднім иншим склепі.

